

SLOVENSKI NAROD.

Izkaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

† Dr. Jan. vitez Bleiweis-Trsteniški.

V Ljubljani 2. decembra.

Tužen dan je bil včeraj, ko je slovenski narod k zadnjemu počitku spremljal očeta svojega, dr. Bleiweisa. Cel dan je deževalo, vendar kmalu popoldne se je zvedrilo, tako, da je bilo pri pogrebu lepo vreme. Uže pred 3. uro začeli so se zbirati pri Frilinci župani ljubljanske okolice, na cesarja Jožefa trgu pa razne deputacije z zastavami. Kmalu so bile vse deputacije zbrane in g. Doberlet je jako hitro in lepo uredil vse deputacije in društva.

Točno ob 4. uri se je pričel sprevod. Plinove svetilnice prižgale so se na povelje županovo po vsem mestu ob 4. uri in prodajalnice so bile, kjer je šel sprevod, pa tudi večinoma v drugih ulicah, zaprte. Raz hiš pa je vihralo obilo črnih zastav, osobito na Mestnem in Starem trgu. Povsodi, koder je šel sprevod, je bilo na tisoče občinstva, posebno mnogo naroda s kmetov. Zvonovi vseh ljubljanskih cerkva so zvonili neprenehoma, skoro dve uri, dokler je sprevod prišel do sv. Krištofa in bila je uže $\frac{3}{4}$ 6. ura, ko so rakev prinesli v cerkev sv. Krištofa. Vrsta jako dolgega sprevoda je bila naslednja: Najprej je šel mož, kateri je nosil črno zastavo, njemu pa je sledilo 22 služnikov Doberletovega pogrebnega zavoda, kateri so nosili vence in goveje sveče. Potem so šli trije župani iz ljubljanske okolice, katerih jeden je nosil križ, druga dva pa sta nosila flor. Potem je sledila godba, za njo učenci in učenke iz sirotišnice, spremljane od jako mnogo usmiljenih sester reda sv. Vincencija. Nosili so potem dijaki gimnazijalci, realci in učiteljski pripravniki svoje vence, za njimi pa so se vrstili dijaki srednjih šol v dolgih vrstah in lahko rečemo, da jih je bilo toliko, da nij misliti, da bi bil

tudi jeden izostal. Potem so prišli Sokolovci s svojim vencem, za njim pa društvo „Sokol“ z zastavo. Za njimi nesla se je zastava katoliškega društva za Kranjsko, za katero je šel odbor društva s svojim predsednikom, proštom dr. Jarcem in gotovo nad 100 duhovnikov iz vseh krajev slovenske domovine. Mej njimi smo opazili prečastitega g. korarja in dekana Žužo iz Laškega trga in mnogo drugih čestitih starejših duhovnikov, prijateljev ranjkega. Za njimi so nesli g. Eberl in dva ljubljanska meščana venec obrtno-pomočnega društva, za vencem pa so šli udje tega društva, čegar častni član je bil dr. Bleiweis. Potem so nosili gospodje stavci venec „Narodne tiskarne“ in „Ljubljanskega Zvona“, za njimi so prišli breški domoljubi s svojim vencem, njim na čelu g. Ivan Tanšek, potem katoliško rokodelsko društvo, jako množno zastopano s svojo zastavo, pod vodstvom svojega prečastitega načelnika g. Gnezde, potem deputacije iz Radovljice, Kamne gorice, Bleda in Gorij, uradniki banke „Slavije“ s svojim in od vodstva darovanim vencem, župani ljubljanske okolice z vencem, vsi učenci podkopske šole s svojim učenikom gosp. Štegelnom, z vencem, čitalnica iz spodnje Šiške z zastavo in vencem, čitalnica iz Postojne z zastavo in vencem, čitalnica iz Idrije z zastavo in vencem, katerega je nosil nje čestiti predsednik g. Treven, potem čitalnica iz Št. Vida z zastavo in vencem in do 100 udov, kmetovalcev iz Št. Vidske okolice, bizaviška čitalnica z zastavo in nad 100 vrlih Bizavičanov. Mesto Kamnik zastopano je bilo po svojem županu dr. Samci in mnogih odbornikih. Potem prišla je čitalnica iz Kamnika s svojo zastavo; mesto Kranj, zastopano po svojem županu deželnem poslanci g. K. Šavniku in odborniku g. Pavšlerju, čitalnica iz Kranja, njeni odbor in mnogi udje, deputacija

mesta Škofje Loke, deputacija občinskega odbora in čitalnice Vrhnjske, obě s krasnimi venci, jako mnogobrojno zastopane, mej njimi veliki posestnik g. Josip Lenarčič, deputacija občine sv. Peter na Notranjskem, na čelu jej prečestiti g. župnik Šarabon; Vipavska čitalnica z zastavo in vencem in občinski zastop; Borovniško bralno društvo z zastavo, mnogobrojnej deputaciji načelnik je bil g. Borštnik in odbornik narodni učitelj gosp. Papler, za temi nosili so se venci vseučilišnih društev „literarnega društva“ in „Slovenije“ z Dunaja, „Triglava“ iz Gradca in zastopano je bilo prav obilo dunajsko vseučilišče. Potem je prišla ljubljanska prostovoljna požarna straža, v dveh oddelkih, pri vsakem oddelku po 40 brambovcev, vodil pa jih je g. hišni posestnik F. Schantel, za njimi so šli veterani, ki so nesli črnožolti trak, za njim pod vodstvom predstojnika magistratnih uradov g. J. Mihaliča, veterani v dveh oddelkih s svojo krasno zastavo, nad 80 udeležencev, vsi v paradnej obleki, njim so se pridružili podčastniki domačega polka baron Kuhn št. 17 v paradi, potem je šla velika deputacija županov kranjskih kmetijskih občin s svojim vencem, prišle so deputacije s krasnimi venci slovenskega političnega društva „Edinost“ v Trstu, od slovanskega delavskega podpornega društva v Trstu in od slovanske čitalnice v Trstu, mej njimi g. Dolinar in prečastiti dekan g. Jan iz Doline. Za njimi je prišla deputacija iz Goriške, in sicer predsednik goriške čitalnice g. Jeglič, c. kr. profesor A. Marušič in hranilnični uradnik g. Štefan Klemenčič, kateri so nosili vence goriške čitalnice, društva „Sloge“, pevskega društva „Slavec“, časopisa „Soča“, rodoljubov goriških, mnogo udov občinskega zastopa žavskega trga z vencem, občina Griže, zastopana po gospodu E. Širci, depu-

Listek.

Še jednokrat: G. J. Navratil in berilo.

(Konec.)

Se ve, g. S. je v Kresu ostrej graji nekoliko hladilnega mazila pridejal rekoč, „da smo sami krivi, da nimamo beril, kakeršnih potrebujemo in želimo“; mi pa smo resnico brez mazila povedali. Mazilo, če ne hladilno, pa vsaj lečilno, bomo pridodejali.

Najhuje je razkačil g. Navratila dokaz, da se nam v berilu slovensko slovstvo nalašč od uborne strani kaže. A da je to gola resnica, pričajo navedene besede Kresove, priča, kar je pglavitno, gospod Navratil sam v strastnem, slepem svojem zagovoru. Zagovarja se tako-le v „Nov.“: „Izmej živih

pisateljev sem nekoliko boljih privzel. Da je bilo na moje (sic!), bil bi več narodnih pesnij, boljih in najboljih spisov sprejel. Predrzo je torej sumničenje, da se v berilu slovensko slovstvo nalašč od uborne strani kaže.“

Kdo sumniči? vprašamo. — G. Navratil! — Koga? — Sam sebe! — To je res predrzo in ne — logično! — Kako to? vprašate. — Pravi, da je boljih spisov prevzel, najboljih pa bi bil rad, da jih pa vender nij. — Res pravi tako. — Ako pa berilu manjka najboljših spisov, kako kaže slovensko slovstvo? — Od uborne strani, mora reči sam g. Navratil. — O confusionsrat!

To je obljubljeno mazilo in naša zadnja beseda o tej zadevi. Oni Homerjev verz pa, ki ga je neki V. K. ali kdo (sub judice lis est) prevzel, mi tako tolmačimo:

Nič, o Telemah, nij povedala tvoja ti pamet!

Naposled še nekaj o pesniku Andrejaši. G. Navratil imenuje njegovo pisavo okorno ter nas, ki smo se le mimo gredé in exempli gratia zanj potegnili brez najmanjšega povoda sumniči, da njegovih pesni niti ne poznamo. To se pravi po kranjsko: Tja v en dan blebetati.

Mi smo Andrejaševe pesni v Ahaceljevej zbirki davno prej poznali, nego je nas g. N. z berili osrečil. Ker so prav karakteristične za neko dobo in imamo iz Koroške malo pesnikov, pogrešamo jih zelo neradi v berilu. Sicer ne precenjujemo Andrejaševe poezije, ali ne dá se tajiti, da je znal on svoje misli dobro urediti, priproste svoje čute primerno izraziti, če se mu tudi sem ter tja nemške besede vrvajo, in kar zlasti v „Nedelcih“ in „Veselem življenji“ opazujemo, dovolj dobro karakterizirati. Marsikateri philosophiae ali juris doktor

tacija slovenskih štajarskih deželnih poslancev z vencem, zastopana po dr. Dominikuši in dr. Radeji, mariborska čitalnica z vencem, zastopana po g. predsedniku dr. Ulrichu in prof. dr. Pajku, duhovščina mariborska, zastopana po prečastitem kanoniku g. Hergu, potem je šel Sokol iz Siseka z zastavo, zastopnik pevskega društva „Danica“, nje podpredsednik g. Kerhin. Udje „Sokola“ iz Siseka no sili so venec mesta Siseka, venec gospij iz Siseka, društva „Danica“ in „Sokol“ in bili so vsi v društveni sokolovski opravi, za njimi so šli zastopniki jugoslovanske akademije znanostij in ametnostij, katere krasne vence so nosili ljubljanski Sokolovci, zastopana pa je bila akademija po prečastitem g. kanoniku dr. Franu Račkem in gg. profesorjih Lapašiči in Konstrenčiči. Potem nosil se je venec „Matice hrvatske“, potem venec zagrebškega hrvatskega „Sokola“, katerega so zastopali gg. Lenuci, Zupanek, Levin, in Klekov, potem venec zagrebškega pevskega društva „Kolo“, katerega je zastopal g. Ludevik Šlosar, za njimi venec hrvatsko-slavonskega gospodarskega društva, katero je zastopal njega tajnik g. Franjo Kuralt. Venci hrvatskih deputacij so bili jako umetno izdelani in se odlikovali sosebno z jako lepimi in dragocenimi trakovi, kateri so bili kinčani s težkimi zlatimi in srbnimi franžami in cofi.

(Konec prih.)

Častitej rodbini in oziroma g. dr. Dragotinu Bleiweisu došli so še naslednji telegrami:

Iz Gornjega grada: Prežalostna vest o smrti slavnega našega očeta dr. Janeza Bleiweisa nas je bridko iznenadila. Britkost, katero čuti njegova veleštovana rodbina, seza nam jednako v srce. Iskrena hvala slovenskega naroda in večna slava blagemu možu!

Trg Gornjigrad dne 30. nov. 1881.

Župan: Fran Prislan.

Iz Ormoža: Ormožka „Sloga“ izreka svojo globoko žalost o bridkej izgubi vzornega jej narodnega boritelja.

Iz Solčave. Sprejmite našo srčno sočutje o izgubi slavnega očeta in voditelja Slovencev. Hvaležen mu bode narod na veke.

Županstvo v Solčavi.

Iz Maribora: Britko obžalujejo neizmerno izgubo, katera je zadela mili narod slovenski. Mariborski gimnazijci.

Iz Višnje gore: Blagovolite sprejeti prežalostno sočutje o nenadomestljivej izgubi boritelja naroda slovenskega.

Žalujoči narodnjaki.

bi mu te prednosti morda zavidal, in to velja nekaj pri g. N., tudi pisava nij okorna, kakor nas g. Navratil uverja. V dokaz pristavimo tri kitice:

1. Iz „Večerne“.

Na večer premišlujem,
Dobrote pregledujem,
Ki nam jih Bog deli,
Ki nam jih Bog deli,
Nja milosti deležni,
Mu bodemo hvaležni,
Hvaležnost on od nas želi,
Hvaležnost on od nas želi.

2. Iz „Praznosti sveta“.

En'ga brata rad bi najšel,
Da bi mojih misel bil,
Al zastoj tak daleč zajšel,
Ker sem nja senco lovil.
Le na prstih mu sloneti,
Njemu vse zavupati,

Iz Bovca: V izraz globokega sočutja čitalnica bovška.

Iz Ajdovščine: Najtoplejše sočutje o izgubi Vašega blagega soproga in očeta naroda izraža društvo „Edinost“ v Ajdovščini.

Iz Gorice: Bil si boritelj, voditelj, oče slovenskemu rodu: po tvojem izgledu se vsak zvesto nas bode ravnal.

Narodni sedmošolci goriški.

Iz Gorice: Prejmi nezvenljivi venec v raji; tukaj bode večni tvoj spomin!

Narodni goriški osmošolci.

Iz Gornjega grada: Odbor okrajnega zastopa Gornji grad izraža vsled prežalostne vesti, da je slavi naš voditelj, oče Slovencev, akoravno v visoki starosti, vendar prerano v Bogu zaspal, v imenu celega okraja svoje najgorkejšo sočutje in veleštovanje celega njegovej slavnej rodovini. Njegovo, do smrti neprestano jako težavno in uže obilno blagoslovljeno delovanje izvirajoče iz redke zmožnosti in čistega vzvišenega značaja vzbuja k složenemu in pogumnemu delovanju za narod vso slovensko razumništvo.

Gornji grad dne 30. novembra 1881.

Okraja načelnik: Jakob Spende.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 30. nov. [Izv. dop.]

V budgetnem odseku se je pri obravnavi o učiteljskih oglašil dr. Vošnjak in vprašal, zakaj g. minister ne izvede resolucije, po kateri mu je naloženo, na učiteljskih v Ljubljani in v Mariboru slovenski učni jezik uvesti. V Ljubljani se sicer v 1. letu nekoliko predmetov slovenski poučuje, a morali bi se vsi, v Mariboru pa je izključivo nemški učni jezik, da si se tam izrežajo učitelji za slovensko-štajarske šole. Kako se mora zahtevati od učitelja, da v pravilnej slovenščini v šoli govori, ako se je v vseh šolskih predmetih le v uemščini izšolal. Najhuje pa se godi koroškimi Slovincem, tam se nastavljajo v čisto slovenskih krajih nemški učitelji in otroci se še brati ne uče v materinem jeziku. Tako ravnanje koroškega deželnega šolskega sveta nasprotuje ne samo načelom pedagogike, ampak žali in tepta občno-človeške pravice, je pravo barbarstvo.

G. minister ugovarja, da učiteljska niso za posamezne dežele in da iz ljubljanskega učiteljskega se lahko preskrbe slovenske šole na Štajerskem in Koroškem. Če je Maribor blizu meje slovenske narodnosti, iz tega ne sledi, da bi tamošnje učiteljske morale slovensko biti, ker se tam tudi za nemške šole morajo

učitelji izobraževati. On ne more verjeti, da bi se res kje nastavili na slovenskih šolah učitelji, ki bi ne znali slovenski. Sicer pa ne nastavlja ministerstvo ljudskih učiteljev, tedaj nema pravice se v to vtikati.

Dr. Vošnjak odgovarja, da z zadovoljstvom na znanje vzame izjavo, da je ljubljansko učiteljske namenjeno izrežati učitelje sploh za slovenske šole. Pa s tem je malo pomagano, kajti niti štajarski niti koroški deželni šolski svet rečeta nastavljeni kranjskih učiteljev, ker hočeta najprej preskrbeti kandidate iz domačih učiteljskih. Mariborsko učiteljske je ustanovljeno bilo za spodnji slovenski štajer, ker graško lahko preskrbuje vse štajarske nemške šole in še vrhu tega koroške. Maribor ne leži blizu slovenske meje, kakor meni g. minister, ampak sredi slovenskih občin, v katerih biva po poslednji štetvi 80.000 Slovencev in le 20.000 Nemcev v Mariboru in družih mesticah. V celem okraji nij nobene nemške občine. Če tedaj mariborsko učiteljske ne postane slovensko, je bolje, da se odpravi, ker je popolnem nepotrebno, kakor tudi celovsko. Za 900.000 Nemcev na Štajerskem in Koroškem zadostuje jeden zavod v Gradci, ljubljanski pa potem lahko preskrbuje tudi slovenske dele štajarske in koroške. Da se nemški učitelji nastavljajo na slovenskih šolah, je gola resnica, še celo na Štajerskem se to godi, na pr. v Slovenskih goricah in v Halozah. Vlada ima čuvati postaviti, ako se od katere strani proti njej ravna!

S tem je bila debata končana in sprejete vse točke proračuna.

Za zidanje novega učiteljskega v Ljubljani se je dovolil prvi delež s 30.000 gld. Celosloposje bo pa veljalo 160.000 gld.

Pri obravnavi o obrtnih šolah je gosp. dr. Vošnjak g. ministra opozoril, da na Kranjskem razen stare „špicarske“ šole v Idriji nij nobene obrtne šole. Naj vlada kaj stori, da ne pogine domača obrtnija.

Klub desnega centra je po predlogu g. dr. Vošnjaka sklenil, da izreče obžalovanje o britkej izgubi dr. viteza Bleiweisa in da položi venec na njegov grob. Jednako sklenil je tudi česki klub.

V jednej prihodnjih sej, najbrž v soboto, bode vlada odgovarjala na Neuwirthovo interpelacijo zastran „Länderbanke“. Če potem levica nasvetuje debato, se avtonomisti temu ne bodo ustavljali, ker nemajo ničesar zakrivati, pač pa lahko odkrivajo sleparstva, ki so se nekaznovana godila pod vladanjem levičarskim.

Oj dab' blo to srečno meti,
To veselje vživati!

3. Iz „Zdihovanja po miru“.

Sladek mir! iz nebes pridi,
Na nas žalostne poglej;
Kri — prelivanje preidi!
Stori našim revam kraj,
Pridi, vsliži naše prošnje,
Razveseli naše dni,
In vojske ostro orožje,
Naj rijava rija sne.

Bodi si, da je Ahacelj ali kdo drugi na teh verzih kaj poravnal, saj so se boljšim pesnim verzij popravljali, to ne brani, da bi jih v berilo ne sprejeli. Le neznalica mora tu o nesnažnej posodi govoriti. G. Navratil se ve, ki slovesno slovstvo nalašč od slabe strani kaže, je tudi iz Andrejaševih pesnij za šolo najnepriljubnejšo kitico izbral ter jo po „Nov.“ razkazuje. Po tej metodi lahko dokažemo, da

niti Homer niti Goethe, sploh noben pesnik, ki je življenje človeško karakterizal, nij za šolo. S svojim duhovitim naukom, da so jedi v snažnej posodi okusnejše, je pa g. N. zopet razodel, da še zmirom ne ve, čemu je njegova knjiga, kar s tem konstatujemo.

Duhovite prispodobne iztuhta res naš gospod. Ako bi, pravi proti koncu, urednik berila ne smel svojih prevodov sprejemati, tu bi tudi godbenik ne smel svojih skladb na „besedah“ gosti. I da! če je občinstvo zadovoljno; če pa siče in viče, pobere godbenik kopita. Fiat applicatio. Sicer je pa prispodoba šepava, kakor bi kdo križevata gorjanska kola z brzovlakom primerjaje trdil, da je oboje jednako. Imejte usmiljenje z nami, gospodine, če ne, popokamo od smeha.

„Koan“) fusionsrat“.

*) Kein.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. decembra.

Listi, ki pohlevno služijo zedinjenosti levice, prinesli so v slednjem času vest, da bodo takozvani „divji“ t. j. isti poslanci, kateri se do zdaj v **državnem zboru** še niso pridružili nobenemu klubu, ustanovili svoj nov klub: levo središče s Coroninijem na čelu. Ta klub bi bil tako rekoč „srednja stranka“, ker temu klubu pristopili bi oni poslanci, ki so se prej zvali ustavoverce, a zdaj ne hote pristopiti zedinjeni levici. Če se ustanovi istinito ta klub, desnica s tem ne more nič izgubiti, marveč pridobiti, kajti ti poslanci stali bi narodnostnim vprašanjem čisto indifrentno nasproti, oni bi se tudi ne zlagali v mislih z zedinjeno levico, da bi spodkopali zdanje ministerstvo in bi tudi ne kričali, da je nemštvo v Avstriji v nevarnosti in kar je še enakih fraz v ustih levice. Ta klub bi namreč v mnogih vprašanjih podpiral desnico in mi skoro brez predsodkov lahko z veseljem pozdravljamo ta snujoci se klub, da si nismo posebni prijatelji takozvanim „srednjim strankam“. — Listi iz nemškega cesarstva prav porogljivo pišejo o interpelaciji dr. Klierja o izgreduh v Kuhljaku, oni pravijo, da je to vse le iz časopisov posneto, kar pa nikdar nij bilo in ne bode dokazano, zato škoda časa za take interpelacije.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se poroča, da je srbska vlada voljna, da od onih emigrantov, na čijih ozemljih so naseljenci, odkupi lastninsko pravico do tega ozemlja.

Iz **Rima** se javlja, da je bila vest o preselitvi papeža iz Rima v nemško mesto Fulda neresnično, da v Rimu nij nihče mislil kaj takega.

Kakor poročajo **italijanski** listi, odločili so se poslanci levice, da bodo vrgli zdanje ministerstvo in sicer bodo nalašč prouzročili debato o vnanji politiki, in na tej si bode zlomilo ministerstvo vrat.

Razmere mejstrankami in **Bismarkom** so se pojasnile. V seji državnega zbora dne 30. m. m. pokazalo se je, da hoče Bismark iti roko v roki s središčem. Da je Bismark izrekel svoje mnenje in povedal, na koga se hoče naslanjati, prouzročila je interpelacija Vircha o pogajanju z Rimom.

V **Irkeju** se vedno bolj množe agrarna zločinstva.

Kakor se poroča preko **Carigrada**, podpisali so že zastopniki Turčije in Grške končne akte o odstopu ozemlja Grkom. Če je ta vest resnična, uravnano je torej razmerje mej tema dvema državama.

Domače stvari.

— (Ljubljanskega Zvona 12. številka) prišla bode 4. t. m. na svetlo. Tisk se je nekoliko zakesnil, ker ima ta list vrhu „kazala“ še jedno celo tiskano polo priloge in ker je bila tiskarnica zaradi smrti dr. viteza Bleiweisa z drugimi nujnimi naročili preobložena.

— (Ljubljanskim mesarjem) je slavno ministerstvo za notranje zadeve po sklepu mestnega zbora dovolilo, da smejo na dalje po prostej ceni prodajati meso. Zaradi potrebnih priprav pričela se bode ta prosta prodaja še le 1. januarja 1882.

— (V mestnej klavnici) se je meseca novembra t. l. pobilo 250 goved, 1387 starih in 6 mladih prašičev, 489 telet, 410 kostrunov in kozlov, 10 prašičev ikrastih je bilo konjaču oddanih, da jih je zakopal.

— (Literarno-zabavni „journal“ bode zboroval v soboto 3. t. m. v Tavčarjevem hotelu. Začetek ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je berilo prof. Levca.

Poziv!

Slovensko slovstvo v obče napreduje in tudi šolska literatura po Slovenskem

ne zaostaje. A slovensko šolstvo zasluži denes še večje pozornosti; treba bo tedaj na tem polji še z večjimi koraki napredovati.

V pospeh narodnega našega slovstva in v pomnožitev slovenske pedagogične književnosti nameravajo podpisani s tem nekoliko pripomoči, da so se odločili, izdajati leto za letom pod naslovom

„Pedagogični letnik“

knjigo, katera bode na kakih 200 straneh velike osmerke prinašala raznovrstnega šolskega blaga.

Teoretični del bode obsejal temeljite spise iz šolskega in učiteljskega življenja sploh, razprave o raznih šolskih in učiteljskih vprašanjih, razmotravanja pedagogičnih in didaktičnih načel.

Praktični del bode pa zadrževal izborne članke o splošnej in posebnej metodiki, razpravljaj obravnavanja o vseh predmetih zdanje ljudske šole, nekoliko z ozirom na predpisane učne načrte, največ pa na podlagi pridobljenih izkušenj — lastnih in drugih.

— Sploh naj bi nam učiteljem „Pedagogični letnik“, ki utegne v dodatku imeti poleg raznih šolskih migljajev in naznanil tudi imenik vseh slovenskih učiteljev in šol z dotičnimi plačami, s časoma nadomestoval slovensko pedagogiko in metodiko, katere tako težko pogrešamo.

Da pa ta svoj sklep izpeljemo, potrebujemo obilne podpore! Zato si dovoljujemo vabiti vse p. n. učiteljstvo in šolske prijatelje po vseme Slovenskem v obilno naročevanje in sodelovanje.

Naročnina stane 1 gld. (kasneje bode cena knjige večja) in naj se blagovoli pošiljati do 1. aprila 1882 g. Božid. Valenta i nadučitelju v Krškem.

Šolski pisatelji pa naj izvolijo svoje izvirne izdelke (prevodov se ne bode sprejemalo) poslati do 1. junija 1882 g. Iv. Lapajnetu, ravnatelju meščanske šole v Krškem.

Čisti dohodek pri razprodaji te knjige, ki izide v bodočih velikih počtnicah se bode razdelil mej pisatelje; zaradi tega se bode poslana tvarina na tanko pretresovala in skrbno izbirala.

V Krškem 1. decembra 1881.

J. Bezljaj, meščanski učitelj, Fr. Jamšek, nadučitelj v Rajhenburgu na Štajerskem, J. Lapajne, šolski ravnatelj, J. Ravnikar, ljudski učitelj, B. Valenta, nadučitelj.

Občni zbor c. kr. kranjske kmet. družbe.

(Dalje.)

G. vodja Dolenc utemeljuje potem drugi predlog vipavske kmetijske podružnice. Lansko leto je kupila vipavska srenja 7000 oral paše za ovce na Nanosu; 5000 oral pa je že prej imela! Vipavska srenja namerava zdaj uvesti umno sirarstvo in v ta namen osnovati sirarsko zadrugo, kakeršne obstoje že nekatere v Bohinji. Če se pa sirarstvo na Nanosu, katero je nekdanj slovelo, zopet povzdigniti hoče, treba je podpore od sl. ministerstva za poljedelstvo. Treba je najpotrebnejšega inventara, kajti dozda rabljeno je jako primitivno; potem se mora napraviti vodnjak. Niti poštene kleti nimajo sirarji na Nanosu, kajti ta luknja, katero zdaj imenujejo klet in v kateri sir spravljajo, je še za svinjak preslaba. Dobro bi bilo tudi, da pride slavnoznani učitelj o umnem sirarstvu g. župnik Mesar v Vipavo poučevati, kako se dobro

in čedno izdeluje sir. Zadruga se torej ne more preje osnovati, preden sl. ministerstvo za poljedelstvo ne dovoli podpore. Odbornik g. Brus izjavi, da ministerstvo ne dovoli več podpore nego 300 gld. in to še le takrat, kadar bode zadruga že osnovana. G. Robč opomni, da vlada za napravo vodnjakov deli posebne podpore in da bi se tedaj priporočalo v tej zadevi, naravnost obrniti se do slavne vlade.

Tudi dr. Vok pravi, da se zadruga prej osnovati ne more, preden se nij dovolila podpora.

Osnovala pa se bode zadruga gotovo, kajti občina sama je največji posestnik. G. vodja Dolenc razjasnjuje, da bode vodnjak tudi 15 kmetom na Nanosu v korist, kateri morajo o suši po 6 ur daleč po vodo hoditi. Občina namerava, ako dobi državno podporo za sirarsko zadrugo naročiti si boljše plemo ovac iz Bosne in Šlezije. Predlog vipavske kmetijske podružnice se potem sprejme.

Vipavska podružnica po g. Dolenci in isto tako podružnica novomeška po g. Ogulinu nasvetujeta, da bi se vršil občni zbor kmetijske družbe, ali zgodaj v jeseni ali pa spomladi in da naj bi ta zbor trajal vsaj jeden dan dopoldne in popoldne in če treba tudi dva dneva. Predsednik baron Wurzbach opomni, da je to že v pravih določeno in da v tem nij tedaj mogoče glasovati. Preide se potem o tem predlogu na dnevni red. Dr. Vok utemeljuje v imenu vipavske podružnice predlog, da naj bi se občni zbor izjavil zato, da se zida železnica od Škofje loke do Trsta tik ali pa po vipavski dolini. Govornik navaja najprej zastope, kateri so se izjavili za to črto in opomina, da so se že vse občine Vipavske doline in vsi večji tovarniki in obrtniki v smislu predloga obrnili do državnega zbora. Dr. Vok tedaj nasvetuje, da naj bi kmetijska družba ali sama poslala peticijo do državnega zbora, ali pa iz kmetijskih razlogov pridružila se peticiji občin vipavske doline. Predlog se sprejme.

(Konec prih.)

Zahvala.

Ob smrti preljubega našega očeta prejeli smo od blizu in daleč, iz slovenskih in sosednjih slovanskih pokrajin, posebno tudi iz bratske Hrvatske toliko dokazov presrečnega sočutja in prijaznih spominov, da nam primanjkuje besedij, vsakemu posebe se primerno zahvaliti.

Globoko ginjenega srca izražamo tedaj po tej poti vsem znancem in prijateljem, društvom tukajšnjim in deputacijam društev zunanjih, vsem dariteljem prekrasnih vencev, posebno pa tudi odboru, ki je tako prijazno skrbel za vredni pogreb, z jedno besedo, vsem, vsem, ki so ob smrti in boleznih nepozabljivega očeta izkazali svoje sočutje in udanost, najprisrčnejšo zahvalo.

(685)

Rodovina Bleiweisova.

Mobilarna dražba.

Vsled sodnijskega dovoljenja prodajala se bode

v **ponedeljek 5. decembra 1881**

in, če treba, v prihodnjih dneh vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne v hiši št. 3 na Franca Josipa cesti, pritlično na desno, v zapuščino gospoda Rudolfa Dufwa, c. kr. contra-admirala, spadajoča hišna oprava, obleka in perilo in sicer tistemu, ki bode največ ponudil proti takojšnjemu plačilu in odpravo na stroške kupca.

(681—1)

Dr. Viljem Ribič,
c. kr. notar kot sodnijski komisar.

Razpis.

V deželnej prisilnej delavnici v Ljubljani je izpraznjena služba paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., 1½ funta kruha na dan, s službeno obleko in stanovanjem v delavnici.

Prošniki za to službo morajo znati brati in pisati.

Prošnje z dokazi o starosti prosilcev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenji, o trdnem zdravju in krepkej postavi in da so slovenskega, nemškega in laškega jezika zmožni, potem s pristavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, naj se izroče, in sicer, ako je mogoče, osobno

do 24. decembra 1881

opravništvu deželne prisilne delavnice.

Ako se oglašé prosilci, ki znajo kako rokodelstvo, katero se v prisilnej delavnici opravlja, in ako dokažejo tudi druge zahtevane lastnosti, imajo prednost pred vsemi drugimi.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dné 26. novembra 1881.

Izvrstna hrvatska

bela in rudeča vina

raznih let

(678—1)

priporoča veliki trgovec z vinom

Leopold Hönigsberg v Zagrebu.

V najem

se dá prostor za kupčijo z lesom, hiša za stanovanje in za krčmo zraven okrajne ceste mej Cerknico in Martinjakom na Notranjskem. Prostora je dosti in je za tako kupčijo zelo pripraven. Kdor želi v najem vzeti, naj se oglasi pri posestniku Ivanu Mekindu v Martinjaku št. 1. (677—2)

Zobni zdravnik

DR. HIRSCHFELD

z Dunaja

ordinira vsak dan od 9. do 12. ure in od 2. do 4. ure v **hótelu „pri slonu“**, sobe št. 46 in 47 in ob jednem naznanja p. n. bolnim na zobeh, da ostane tukaj samo 4 do 5 tednov. (654—8)

Dunajska borza 2. decembra	
Enotni drž. dolg v bankovcih	77 gld. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78 " 15 "
Zlata renta	93 " 85 "
1860 drž. posojilo	133 " 50 "
Akcije narodne banke	837 " 60 "
Kreditne akcije	363 " 65 "
London	118 " 40 "
Napol.	9 " 56 "
C. kr. cekini	5 " 05 "
Državne marke	58 " "

Ana Šinkovec, v Ljubljani.

Novosti iz posamentrije pri

Znamenito za vsakega!

Jemljem si čast svojim čestitim p. n. naročevalcem naznanjati, da imam bogato sortirano zalogo najnovejših in najfinejših olupševalnih stvarij to- in inozemstva.

Atlas, faille, pliš, suráh, taffet v vseh barvah; zaklepnice za plašče v biserni matici, tuči in jeklu; korsette, kravate, suknje od filca, srajce, manchette, telovniki, francoske fačone, riš, spice, vezenine, predpasnike in najnovejše volnene robe; dalje telovnike od tricot, rokavice in gamašne za gospe, gospode in otroke; bombaž, ovčje volno, kist za pregrinjala in razen tega vse v to stroko spadajoče reči. Trakove za vence z napisom vred se hitro oskrbljujejo.

Zagotovljajoč solidno postrežbo in nizko ceno vabim v prav obilno naročevanje

Spoštovanjem

Ana Šinkovec.

(675—2)

Mestni trg št. 10.

5
žrebanj v letu.

Uže dné 12. decembra!

Drugo izžrebanje 3% kneževskih

3%
obresti v zlatu.

SRBSKI SREČKI

od leta 1881 à 100 frankov v zlatu.

Vsako leto pet izžrebanj

14. januarja, 14. marca, 14. junija, 14. avgusta in 14. novembra.

Vsakratni glavni dobitek

frankov

100.000

v zlatu.

Najmanjši dobitek 100 frankov v zlatu.

Dobitki in obresti se izplačujejo na **Dunaji**, v **Pešti**, v mnogih provincijalnih mestih, kakor tudi v skoro vseh evropskih glavnih mestih **brez vsakaterega odbitka**.

Za točno izplačitev jamči kneževska srbska vlada.

Srečka daje 3% obresti v zlatu.

Srbske srečke proti kasi à gld. 46 poleg 50 kr. kuponskih obrestij.

Prejemni listi

vplačujejo se v 14 mesečnih obrokih le po 3 gld.
in z ostalim obrokom 4 gld.

Kupec si pridobi uže z vplačitvijo samo gld. 3
tako samosvojo in nerazdeljeno pravico do igranja.

Pri 1. žrebanji 12. novembra 3% kneževskih **srbskih srečk** bili so glavni dobitki frankov **100.000**, **10.000** in **4000** v zlatu dobljeni mej srečkami, ki jih je prodala naša hiša, in zelo kulantno eskomptirani.

Prihodnje izžrebanje uže 12. decembra, 14. januarja in 14. marca.

Torej trikratno izžrebanje v teku prihodnjih štirih mesecev.

Wechslergeschäft der Administration des

(658—3)

WIEN,
Wollzeile 10 und 13.

„MERCUR“

C. Chon,
Wollzeile 10 und 13.